

Et kamera kom hjem....

Flemming Berendt.

Som aftalt med de implicerede parter skulle afslutningen på Martinus Petersens panoramakameras lange rejse være, at det blev præsenteret på Hadsund Egnsmuseum "Rosendalsgården" - torsdag den 27 marts, således at det kunne fremvises for publikum i påskedagene.

Museets daglige leder, Egon Larsen havde indkaldt pressen og klokken 14:00 var næsten 50 mennesker samlet for at beundre det hjemvendte kamera.

Dagen før kom Peter Haagen, Stationsleder på Ålborg T.V. ned til Hadsund for at lave en lille appetitvækker omkring kameraet og her skulle undertegnede fortælle lidt om dets historie.

Publikum og pressen stillede mange gode spørgsmål under den veltilrettelagte reception. Det viser sig ofte, at være meget nyttigt, idet nye spor let dukker op - dette var også tilfældet denne gang - således at eventyret om Martinus Petersens kan fortsætte en tid endnu.

Martinus Petersens fantastiske panoramakamera fundet ..!

Hadsund Folkeblad

Fem års detektivarbejde har givet bonus:

Enestående kamera hjem til Hadsund

Randers Dagblad

Museumsleder Egon Larsen og fotohistorikeren Flemming Berendt med det enestående panoramakamera der er bygget af "Kul-Peter", og som blev præsenteret på egns-museet i Hadsund.

Foto: Marianne Andersen.

Et nyt dukker op....

fortsættelse....

Hvorledes panoramakamera nr. 2 fra 1928 blev lokaliseret og afsløret som endnu et apparat fra Martinus Petersens hånd, skete ved en tilfældighed - og dog!

Det viste sig endnu engang, at interesse og kombinationsevne er et par af de nøgleord, der får tingene til at falde på plads. Niels Resdahl Jensen, havde for adskillige år siden haft kameraet i hånden. Anledningen var, at han skulle foretage en mindre reparation af det mekaniske. Kameraet blev gjort funktionsdygtigt og blev sat på plads i Svend Nielsens udstillingslokale på Frederiksberg Alle.

Her stod det tørt og godt, indtil den dag hvor Niels Resdahl har fået det først fundne apparat skilt fra hinanden. Nu genkendte han de forskellige lighedspunkter - hængsler, skruer, beslag opbygning af motor o.s.v..

Telefontrådene glødede, og i løbet af få dage er panoramakameraet bragt fra Frederiksberg Alle til Niels Resdahls kælder i Hellerup. En yderligere undersøgelse her - bekræftede til fulde hans formodning.

Danmarks Fotomuseum var interesseret - og kameraet kom på museum. Det er meningen at Martinus Petersens panoramakamera anno 1928 - skal indgå i en større permanent panorama-udstilling, som er under opbygning på 1. sal i Museumsgade 3. Herning.

Det er planen, at vise denne meget spændende del af fotografiens historie - dels som en apparatudstilling, dels gennem samtidige billeder og panoramaer fra forskellige tidsperioder.

En del af Niels Resdahls enestående panoramabilleder vil blive ophængt her bl.a. for at bevise, at denne ældgamle fotograferingsteknik ikke helt er gået af mode.

Forhåbentlig vil denne udstilling stå færdig i 1987!

Den tekniske beskrivelse af apparatet vil jeg overlade til Niels Resdahl Jensen.

Forsidebilledet viser Martinus Petersens panoramakamera med påmonteret motor. Kameraet er døbt M.P. 1928.

M. P. Panoramakamera

Niels Resdahl Jensen.

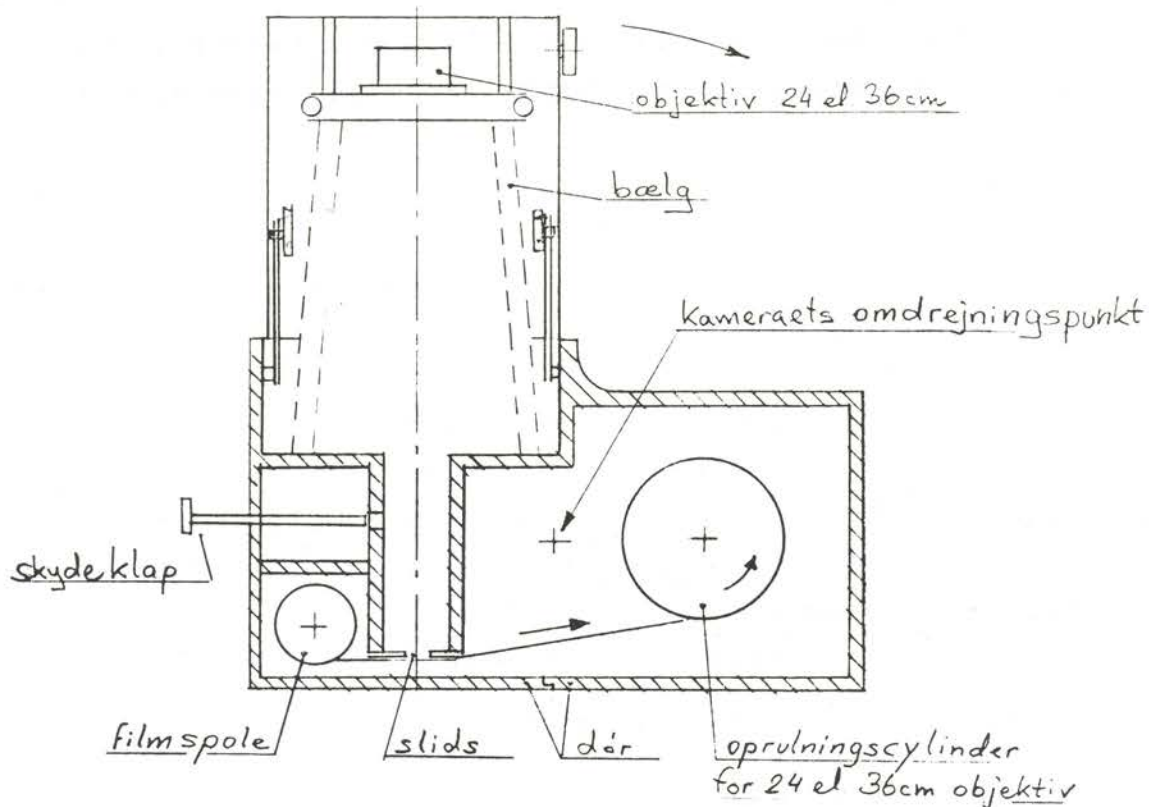
Martinus Petersens panoramakamera er ifølge oplysninger fra Hadsund Egnsmuseum sandsynligvis bygget i 1928.

Det er således af ældre dato end det som er beskrevet i sidste nummer af Objektiv. Til trods for dette er det af en mere moderne type, - det benytter rullefilm i formatet 11x85 cm. Konstruktionen er i stil med de kendte Kodak Cirkut panoramakameraer.

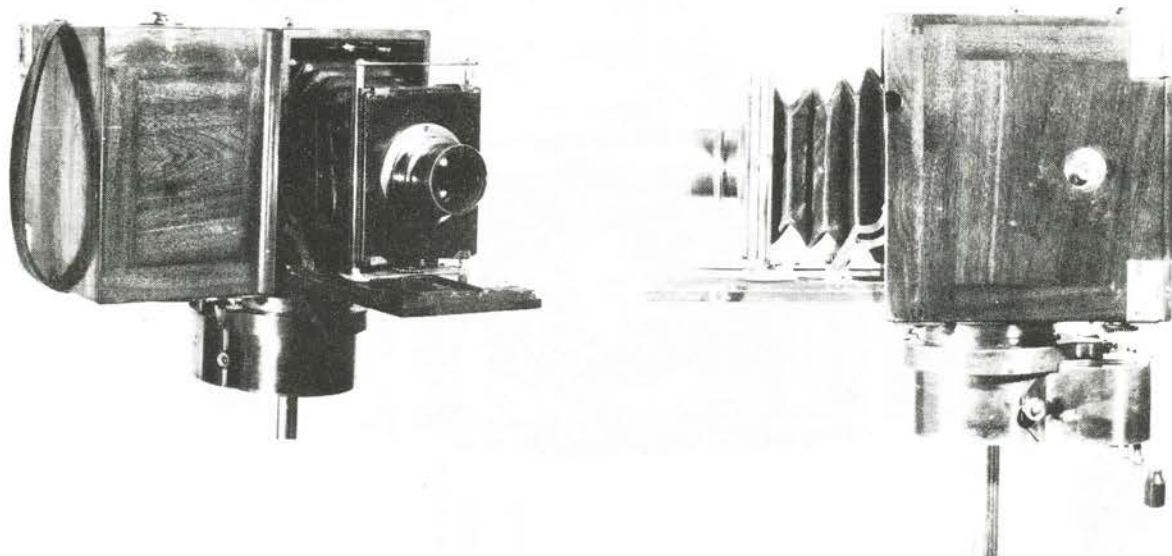
Kameraet er forsynet med en 24 cm optik som giver godt 180° billedvinkel. Dette er velegnet til gruppefoto hvor f.eks. 500 personer er opstillet i en halvcirkel med kameraet nøjagtigt i centrum.

På det store negativ, som benyttes til kontaktkopiering, ser det ud som om personerne er opstillet på lige linie.

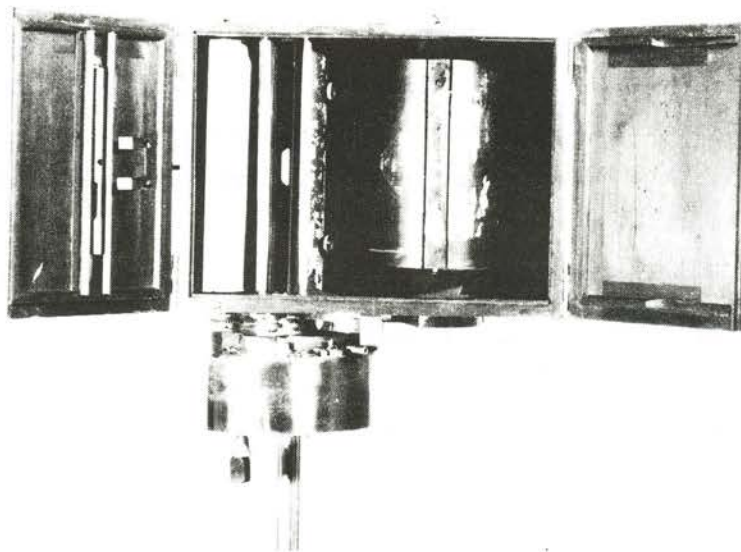
Det store format muliggør en fremragende gengivelse af hver eneste person. Skole- og soldatergruppe-fotografering har været hovedanvendelsen for denne type kamera.

Panoramakameraet i snittegning set ovenfra.

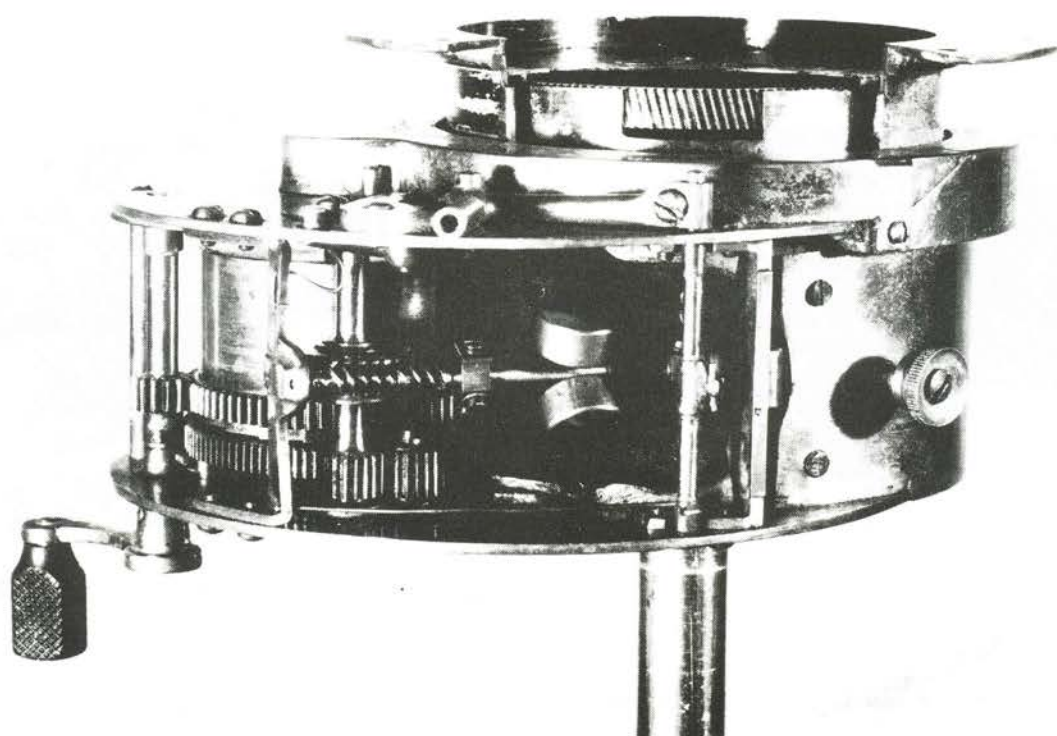

Udtræksbælgen ses i to positioner. Motoren påmonteret kameraet.

Kameraets bagvæg i åben stilling.

Kameraet er stort og tungt, bygget i mahogni og drejes rundt af en fjedermotor. Fortil er det som et klapkamera hvor linsen trækkes ud sammen med bælgen. Kameraets bagvæg er to store døre. Når disse åbnes, er der let adgang til filmilægning. Filmen er på en almindelig træspole med dækpapir, den måler \varnothing 32x185 mm. Ilægning foregår som i et almindeligt rullefilmskamera. Filmstart kan ses gennem en rød rude i den ene dør.

Kameraet drives af en selvbygget fjedermotor der reguleres med en justerbar centrifugalregulator.

Inden kameraet lades med film, skal det først bringes i fokus. Det sker ved at lægge en løs matskive over eksponeringsslidsen og justere på objektivaafstanden. Eksponeringstiden indstilles ved hjælp af blænden, slidsens bredde samt den hastighed hvormed filmen trækkes forbi slidsen.

Der er ingen instillinsskalaer, så det har været en erfaringssag.

Kameraet, som anbringes på et solidt stativ, drejes så det peger lidt uden for den yderste person på venstre fløj, fjedermotoren spændes, alt kontrolleres en sidste gang, det store smil kaldes frem, der trykkes på udløseren.

Det store kamera drejer nu i løbet af 10-15 sek. en halv omdrejning og foreviger de mange måbende og smilende ansigter. Efter eksponeringen drejes filmen tilbage på træspolen. Kameraet er fremstillet til to brændvidder på 24 og 36 cm. Til hver af disse findes der en cylinder, som har en bestemt diameter, som bevirker at filmen trækkes frem med den rigtige hastighed i forhold til kameraets rotation.

Martinus Petersens panoramakamera er ikke blot stort, tungt og klodset det har også været besværligt at fotografere med, men det har uden tvivl frembragt mange prægtige panoramagruffotografier til stor glæde for mange mennesker.

Foto: N.R.J.